

*МБОУ «Ацагатская средняя
общеобразовательная школа-интернат»*

Хүн болохо багаһаа

Золголго

Хоймор тала

Хониной төөлэй

Айлшадаа хүндэлэлгэ

Шагай наадан

Алта нюулга

Эрын 9 эрдэни

Элинсэг хулинсагуудhaа эхитэй
Эрын юhэн эрдэни тухай
Эдир залуу, таанадтаа,
Хэлэжэ үгэхэмнай, шагныт.

Дарха хэлгэ

Хатуу хара түмэр

Халуун галда улайлгаад,

Хабатайгаар дабтажа,

Хамаг хэрэгсэл бүтээдэг.

Түмэрөөр, алта мүнгөөр дархалга

Барилдаан

Зунай зүлгэ ногоон дээр
Зураг шэнги дүхэригөөр
Зоной түрүү хүбүүднай
Золоо туршаад үзэдэг лэ.
Арсалан, заан бүхэшүүл
Арад соомнай олон даа.

Һээр шааха

Бүхэ барилдаан

Һээр шаха

Һээр хүндэнэн айлшан
Һэмээхэн тэрэнээ арилгаад,
Һалгай гартаа баряад,
Һайса сохихо баруунаараа.
Толгойнь таһараад түргэнөөр
Тос гээд унашаха.

Мэргэн нур харбаашан

Эбэр номын хүбшэ татаха

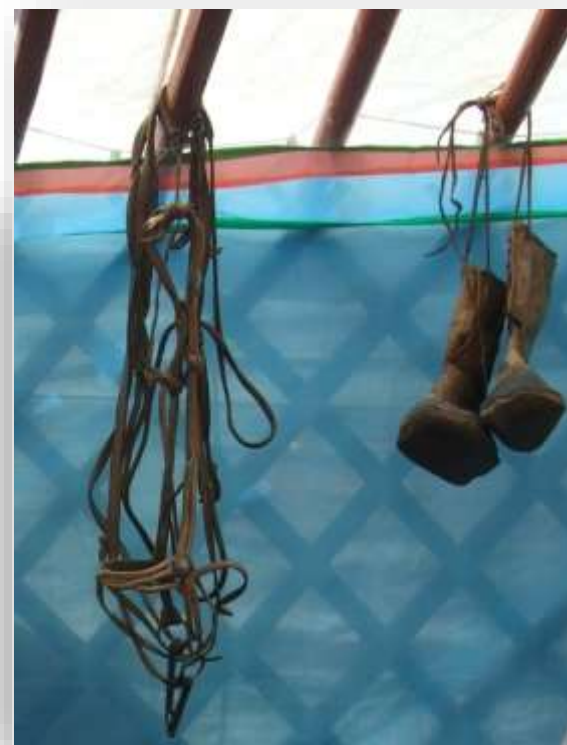
Эрхим нурша эрэ
Эршэлжэ номын хүбшэ
Баатар хүндэл шандааная
Бахим нэгэ шангалжа,
Баран зоние хүхеехэ.

Мориной тушаа арһаар бэлдэлгэ

Найман гүрэлөө минаа

Найман Һалаа Һураар
Найдамтайгаар гүрэнэн
Нариихан габшуур минаа
Намаа шэнги сасагтай.

Урилдаанай мори унаха

Хурдан агтын нюрганһаа
Хуурангүй түрүүн ерэгшэ
Хуушанай моришо эрэ
Хуурай аялга шагнаха.

Мори хургалга

Урлал

Хуша, нарһан модоной
Хуушан, шэнэ хабтагайгаар
Хубиин хайрсаг, абдарнуудые
Хуудамгүйгөөр харуулдаад,
Нюуса олонтой угалзануудые
Нугалжа залан гаргадаг
Нютагаймнай нарин урашуул.

Уран дархан

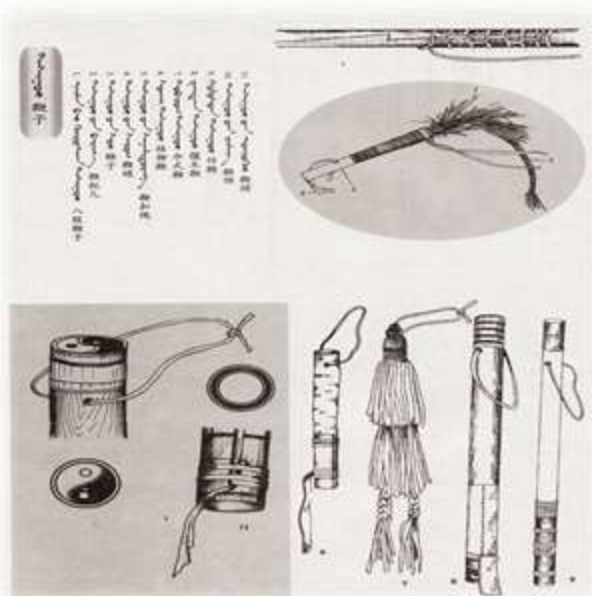
Агнуури

Намарай ольбоной унахада,
Найдамтай нохойгоо дахуулаад,
Найрта яараһан шэнгеэр
Наартай ойлохо ангуушан

Бэрхэ ангуушан

Ташуур гүрэхэ шадабари

Шүдэр томохо

Элдэнэн зузаан арһанһаа
Эсхэжэ нур абаад,
Эршэлжэ тэрэнээ томоһоор
Эмнигтээ шүдэр бэлдэхэ.

Эрын 9 эрдэни:

1. Бэрхэ ангуушан
2. Мэргэн һур харбаашан
3. Ташуур гүрэхэ шадабари
4. Мориной тушаа арһаар бэлдэлгэ
5. Түмэрөөр, алта мүнгөөр дархалга
6. Бүхэ барилдаан
7. Мори һургалга
8. һээр шааха
9. Уран дархан

Басагадай 7 шадабари:

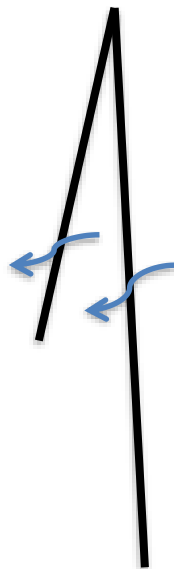
1. Эхэ эсэгээ гурбан зөөлэнөөр үргэхэ
2. Мал адуугаа тобир тарганаар харууһалха
3. Сагаан эдээ бэлдэлгэ
4. Үхибүүдээ һайнаар хүмүүжүүлхэ
5. Хурабшын эзэн болохо, хубсаһа эсхэхэ,
нооһо ээрэхэ, арһа элдэжэ шадаха
6. Гэр бараагаа, гал гуламтаяа һайнаар сахиха
7. Хани нүхэрөө, үетэн нүхэдөө, айлшадые
хүндэлжэ шадаха

Ташуур гүрэлгэ

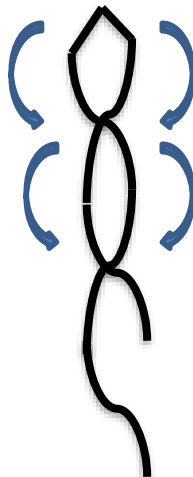
1)

2)

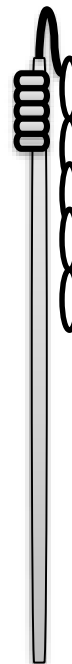
3)

4)

5)

Ташуур томолгын түсэб

1. Ооһороо хоёр хубида хубааха. Нэгэ хубинь нүгөө хубиһаа 20 см ута байха.
2. Хоёр хубияа нэгэ доро зүүн тала тээшэнь шангаар эрьюулээд, тэрэ хоёроо томожо ниилүүлхэ.
3. Ниилүүлэлхэдээ зүүн гарайнгаа ооһор баруун гарайнгаа ооһор дээгүүр хээд, ооһороо нэлгэхэ.
4. Томоһон ооһороо ута хубяарнь барюулдаа уяха.
Барюулдаа уяхадаа, ута хубяарнь барюулаа тойруулаад, уялаа хэхэ.
5. Саашань адляар ооһоройтоо дууһатар уяха.

РЕФЛЕКСИЯ

1. ЭНЭ ХЭШЭЭЛДЭЭ ЮУ ХЭЖЭ ШАДАХА БОЛООБО?
2. ХААНА ХЭРЭГЛЭХЭБТА?